

JAARVERSLAG FODOK 2020

FODOK-organisatie

Net als overal elders werden ook de activiteiten van de FODOK in 2020 beïnvloed door COVID-19, maar zoals de meeste organisaties heeft ook de FODOK zich zonder al teveel moeite aangepast aan het virtuele regime.

In het begin van het jaar waren beide medewerkers deels uitgeschakeld door ziekte, maar met inzet van alle betrokkenen heeft de FODOK dit jaar toch weer veel werk kunnen verzetten.

De FODOK is erg blij met drie nieuwe bestuursleden: Marlies Brokking, Jan Niemeijer en Henk Prevaes. Aan de laatste heeft Joke Hooegeveen geleidelijk aan haar penningmeesterstaken kunnen overdragen.

De financiën zijn een jaarlijks weerkerende worsteling: met de instellingssubsidie die de FODOK jaarlijks ontvangt, is het onmogelijk een volwaardig bureau met voldoende medewerkers in stand te houden. Veel komt dan neer op de (vrijwillige) bestuursleden. Extra geld verwerven is bijna niet mogelijk: dat kost onevenredig veel tijd en de verantwoording ervan is dermate complex, dat dit voor kleine organisaties als de onze eigenlijk niet op te brengen is. Zo heeft de afgelopen jaren het financieel verantwoorden van onze projecten Grow2Work en You2Work de penningmeester en de voorzitter buitensporig veel tijd gekost.

In 2020 heeft de FOSS besloten de nadere samenwerking met de FODOK te beëindigen; de FOSS wil zich nadrukkelijker op haar eigen achterban richten. De FODOK betreurt dit besluit, omdat gezamenlijkheid doorgaans beter werkt en er tussen onze achterbannen, naast de verschillen, ook diverse overeenkomsten bestaan. Anderzijds bleken toch ook de cultuurverschillen tussen beide ouderorganisaties niet makkelijk overbrugbaar en dat kostte beide partijen energie. Al met al gaan FODOK en FOSS apart verder, maar we zullen zeker waar nodig gezamenlijk optrekken.

De FODOK werkt samen met Dovenschap, FOSS, Hoormij.NVVS, NDJ, SH-Jong, Stichting Plots- en Laatdoven en Oogvereniging OOR & OOG (participatiegroep Doofblinden) samen in het **Platform Doven, slechthorenden en TOS**. In 2020 maakte het Platform zich onder andere sterk voor zaken als communicatie in coronatijd, 112 en arbeid.

OPCI (Onafhankelijk Platform Cochleaire Implantatie) is een werkgroep van dit Platform.

Ondanks de coronasituatie is OPCI erin geslaagd om op uiteenlopende manieren informatie te verspreiden en 16 huiskamerbijeenkomsten te organiseren, waarvan de helft online.

Binnen **Divers Doof** trekken de FODOK en de Stichting Plots- en Laatdoven samen op, bijvoorbeeld in het project *Dovensport in beeld*.

Informatievoorziening en lotgenotencontact

Voor de FODOK gaan lotgenotencontact en informatievoorziening vaak hand in hand. De virtuele bijeenkomsten dit jaar, 'los' of in het kader van de virtuele infomaand van FODOK en FOSS, hadden niet alleen tot doel de deelnemers (grotendeels ouders) te informeren, maar ook hen in staat te stellen ervaringen uit te wisselen. En dat gebeurde volop: over onderwijs in coronatijd, over weerbaarheid en vriendschap, over ouderschap, over hulpmiddelen enzovoort. Ouders raakten niet uitgepraat met elkaar. En uiteraard hebben wij hun ervaringen en signalen weer meegenomen naar zorg- en onderwijsaanbieders en naar de overheid, zoals het ministerie van OCW.

Samen met de FOSS bracht de FODOK dit jaar weer twee informatieve nummers van FODOKFOSSFORUM uit. Onze digitale nieuwsbrief werd maandelijks verstuurd naar zo'n 1.200 ontvangers. Zowel op Facebook als op Twitter heeft de FODOK ruim 1.000 volgers en ook het aantal volgers op Instagram neemt gestaag toe.

Belangenbehartiging

Erkenning NGT en gebarenscholing

In 2020 werd niet alleen de gebarentaal zichtbaarder dankzij de coronapersconferenties op televisie, maar werd ook de Nederlandse Gebarentaal eindelijk officieel erkend, dankzij de enorme inzet van Dovenschap en de jarenlange betrokkenheid van de gezamenlijke belangenorganisaties, waaronder ook de FODOK. De FODOK blijft graag betrokken bij het vervolg, want er moet in de praktijk nog veel gebeuren om de wereld toegankelijker te maken en dove en slechthorende kinderen en hun netwerk optimale toegang tot de NGT te geven.

Ondanks onze eerdere signalen bleek er namelijk nog niet veel verbeterd te zijn in de toegang tot gebarenscholing: dat verschilt per instelling, maar soms ook per locatie of per professional. Bij de SIAC (Samenwerkende Instellingen voor mensen met Auditieve en/of Communicatieve Beperkingen) heeft de FODOK er nogmaals op aangedrongen hier meer werk van te maken. In 2021 is de SIAC daarom een inventariserend onderzoek gestart.

Onderwijs en tolken

In dit jaar van de Evaluatie Passend Onderwijs heeft de FODOK meermalen contact gehad met het ministerie van OCW om de speciale behoeften van kinderen met auditieve en communicatieve beperkingen te benadrukken. Daar werd met begrip op gereageerd en vooralsnog blijft Speciaal Onderwijs voor deze groepen mogelijk en is daarnaast ook erkenning voor het belang van Ambulante Begeleiding. Over de mogelijkheden van tolken in het onderwijs zijn we nog steeds erg ontevreden: tolken worden nog regelmatig geweerd, in alle onderwijssoorten, met dit jaar de smoes 'besmettingen voorkomen'. Onacceptabel, vindt de FODOK. Daarnaast is er nog steeds niets structureel geregeld voor dove kinderen die met tolk in het regulier onderwijs willen wennen. Samen met de NBTG (Nederlandse Beroepsvereniging Tolken Gebarentaal), de NSV (Nederlandse Schrijftolkenvereniging), SES (Signo Ergo Sum; dove en slechthorende studenten) en Dovenschap pakken we dit alles op, onder andere door voorlichting.

Ons verzoek om tolken in te zetten bij Zaplive Extra werd overigens gehonoreerd en smaakte naar meer.

Zorg & Deelkracht

De FODOK was, als voorzitter van het Netwerk woonzorgvoorzieningen MG-doven, ook in 2020 nauw betrokken bij de zorg voor doven en slechthorenden met bijkomende beperkingen. Dit jaar lag de focus op dagbesteding en de financiering en verdere regelgeving daaromheen. De FODOK trekt hierin samen op met Philadelphia.

En ook de gespecialiseerde GGz voor doven en slechthorenden had onze aandacht: het aanbod voor kinderen en jeugd was ontoereikend en wordt nu langzaam weer opgeschaald. Verder is de FODOK betrokken bij diverse projecten in het onderzoeksprogramma Deelkracht, waarin zorgprofessionals, onderzoekers en ervaringsdeskundigen samen werken aan expertise over auditieve en communicatieve beperkingen. Daarnaast maakt de beleidsmedewerker, namens de betrokken belangenorganisaties, deel uit van het Programmateam van Deelkracht.

Werk

Het project You2Work, gesubsidieerd door het Oranje Fonds, werd in 2020 afgerond en we moesten dus helaas afscheid nemen van projectleider Kasia Hadley. Ondanks de impact van COVID-19 op de activiteiten, werden buddy's ingezet en trainingen verzorgd, waardoor veel jongeren zich ondersteund wisten en een aantal ook een baan vond.

*Het bestuur van de FODOK
juni 2021*